

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 2 Lipca v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Wilno. —

Dnia 25 czerwca r. b., w dzień urodzin JE-
GO CESARSKIEY MOŚCI, NIKOŁAJA PAWŁOWICZA, Ce-
sarski Uniwersytet Wileński obchodził podwój-
ną pamiątkę, to jest: założenia swojego przez Króla
Stefana Batorego, przed 250, i N a y w y ż s z e g o
potwierdzenia przez Błogosławionę pamięci
N. CESARZA ALEXANDRA I, przed 25 laty. Obchód
ten, zaszczycony obecnością przybyłego z War-
szawy JW. Kuratora wydziału naukowego Wileń-
skiego, Senatora, Rzeczywistego Rady Tay-
nego i wielu orderow Kawalera, *Nowosilcowa*,
odbył się podług następującego porządku. W wi-
gilią odgłos muzyki na wieży ś. Jana zapowie-
dzał uroczystość jutrzejszą. Dnia 25 o godzinie
10 przed południem, wszyscy Członkowie Uni-
wersytetu, jako też zgromadzenie Nauczycieli Gy-
mnazium Wileńskiego i obu Szkół powiatowych,
mając na czele swego Rektora, udali się do mie-
szkania JW. Kuratora, i składali powinszowa-
nia, z powodu dnia Urodzin NAYJAŚNIEYSZEGO
CESARZA; potem, to jest: o godzinie 11, za przy-
byciem JW. Kuratora do uniwersytetu, całe
zgromadzenie w porządku oznaczonym prze-
szło do kościoła uniwersyteckiego świętego Jana,
dla słuchania Mszy ś., którą, przy odgłosie dobra-
ney muzyki, celebrował JW. *Kundzicz*, Biskup
Suffragan, Professor Uniwersytetu wysłuchony. Po
mszy całe zgromadzenie Professorów i Nauczy-
cieli Szkół, a na końcu JW. Kurator i Re-
ktor Uniwersytetu, przed którymi niesione było
berło, darowane niegdyś Akademii Wileńskiej
przez Króla Stefana Batorego i dyplomata po-
twierdzenia Uniwersytetu przez NAYJAŚNIEYSZEGO
CESARZA ALEXANDRA, w r. 1803 dany, z niemniej
znaczłą liczbą urzędników gubernialnych i osob
stanu duchownego, wojskowego i cywilnego, w
ubiorze galowym, jakoteż studenci uniwersyte-
tu, udali się do sali publicznych posiedzeń, która
stosownie do tej uroczystości przyozdobiona by-
ła wizerunkami: N. CESARZA ALEXANDRA, Królów Ste-
fana Batorego i Stanisława Augusta; Waleryana
Protasewicza, Biskupa Wileńskiego, założyciela A-
kademii Wileńskiej; pierwszych jej Rektorów,
Stanisława Warszewickiego i Piotra Skargi, a
także Poczebuta, Stroynowskiego; Kanclerza Joa-
chima Chreptowicza, który podał pierwszą myśl,
użycia funduszu pojezuickich na wychowanie
publiczne, oraz utworzenia Kommissyi edukacy-
ney; Elżbiety z Ogińskich Puzyniney, Kasztela-
nowey Mściśławskiej, fundatorki Obserwatorium
astronomicznego; i wielu innych. W głębi umie-
szczone były popiersia Naruszewicza, Strzeckie-
go, Niemczewskiego, Grodka, Stubielewicza, Nisz-
kowskiego i wielu innych mężów, tej szkole za-
służonych. Posiedzenie zagał JW. Kurator w
języku polskim. Potem Rektor Uniwersytetu w
przemówieniu swoim wystawił krótki rys dzie-
jów Uniwersytetu, a w szczególności dobrodziejstw,
jakie ze szczodroblowości N. CESARZA ALEXANDRA U-
niwersytet Wileński otrzymał. Następnie czy-
tali: Professor *Jaroszewicz*; Uwagi nad stanem Li-
twy pod względem cywilizacyi od czasów naj-
dawniejszych do początku wieku XIX; Profes-

sor X. *Bobrowski*: wspomnienie o znamienitych
uniwersytetu professorach, którzy już żyć prze-
stali. Na zakończenie posiedzenia deklamowali
wiersze, stosowne do uroczystości, professorowie,
Borowski w języku polskim, *Münnich* w łaciń-
skim, *Cappelli* we włoskim, *Kukolnik* w rossyjs-
kim. Z sali całe zgromadzenie udało się do Ko-
ścioła Uniwersyteckiego, gdzie odśpiewano hymn
ś. Ambrożego; i zanoszono gorliwe modły do
Wszehmocnego, błagając o przyczynienie lat dłu-
gich łaskawie Panującemu CESARZOWI, Opiekuno-
wi nauk i oświecenia. Potem dany był świetny
obiad, na którym znajdowało się przeszło sto o-
sób: wznoszone były toasty przez Rektora U-
niwersytetu: za zdrowie NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA
NIKOŁAJA; za zdrowie całej NAYJAŚNIEYSZEY Fa-
mili; JEJO WYSOKOŚCI N. CESARZEWICZA WIEL-
KIEGO XIECIA KONSTANTEGO; daley wzniesiony był
toast Pamiątce mnogich dla Uniwersytetu dobro-
dzieystw Błogosławionego CESARZA ALEXANDRA,
do których między innemi należy opieka nad U-
niwersytetem JW. Senatorowi *Nowosilcow* po-
ręczona. JW. Kurator wznosił toast za zdrowie
Rektora i osób grono Uniwersytetu składających.
Wieczorem gmachy uniwersyteckie i panująca
nad całym miastem wieża ś. Jana, rżęsiście były
oświetlone.

Świetny ten i okazały obchód, półtrzecia wie-
cznego bytu Uniwersytetu, na zawsze w dziejach
tego zakładu pamiętym pozostanie. Uniwersy-
tet Wileński, matka oświecenia Litwy, wysoką
Monarszą Opieką zaszczycony, składał w dniu tym
hołd dziękczynienia dobroczyńcom swoim; wzna-
wiał pamięć tych, którzy w zbiegłych lat szere-
gu, pracą, nauką i cnotami w nim się wstawili.
Imiona *Warszewickiego*, *Skargi*, *Wyuka*, *Grodzic-
kiego*, *Sarbiewskiego*, *Kojatowiczów*, *Naruszewi-
cza*, *Poczebuta*, chlubnie zajmują karty dziejów
Uniwersytetu Wileńskiego. Z Anglii, Szkocyi,
Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Niemiec, Szwecyi,
Danii i Norwegii sprowadzani Professorowie, pu-
blicznie z chwałą i pożytkiem w nim nauczali. Z
uszanowaniem i wdzięcznością wymieniano ich
nazwiska i za wzór do naśladowania pódawano. U-
roczystość ta dla całego miasta równie była nie-
obojętną. Ogromna sala posiedzeń publicznych
nie mogła objąć słuchaczy wszelkiego wieku i sta-
nu. Tłumnie cisnęli się mieszkańcy Wilna do
Świątyni nauk: bo każdy z nich prawie miał za-
ciągnięte dla Uniwersytetu obowiązki, każdy w
tym powszechnym źródle oświecenia czerpał na-
uki, będące rękojmią jego szczęścia i dobrego by-
tu, albo na synach swoich widział błogie tych na-
uk owoce.

Nazajutrz, z rozporządzenia Zwierzchności U-
niwersytetu, pragnącej, żeby pamiątka tego ob-
chodu głęboko wrażyła się w młodociane umysły,
uczniowie Szkoły powiatowej i Gymnazjum Wileń-
skiego, w towarzystwie swoich Nauczycieli,
o samym prawie wschodzie słońca, w porządku
i pilnując się znamion, każdej klasie w szcze-
gółności służących, wyszli za miasto do Zamecz-
ku, folwarku nie dawno za N a y w y ż s z y m zez-
wolaniem przez Uniwersytet nabytego, a przezna-
czonego na Instytut Agronomiczny. Przybyli tamże
poźniej JW. Kurator, Rektor, tudzież znaczna

liczba Professorów Uniwersytetu, oraz niektórzy urzędnicy stanu cywilnego. Piękna pogoda sprzyjała tej przechadźce. Cały dzień zszedł na wesółych zabawach, które tém większą dla młodzieży miały cenę, że nayıpierwsze Osoby, stérem oświecenia kierujące, sam JW. Kurator i Rektor, uczestnictwo w nich przyymowali i z oycowską dobrocią dodawali ochoty uradowanym dzieciom. Odgłos muzyki i radośne okrzyki rozlegały się w około. Tłumy igrającey młodzieży, ich zwierzchnicy i nauczyciele, niemniej rodzice i krewni, jedną zdawali się składać rodzinę.

W następnych dniach 27 i 28, od godziny 8 do 12 rano, od 3 do 7 po południu odbywały się examina uczniów Szkoły powiatowej XX. Bazylianów, Powiatowej przy Gymnazyum, oraz uczniów Gymnazyum Wileńskiego. JW. Kurator był obecnym na tych examinach; i po ich ukończeniu rozdawał nagrody uczniom celującym. Nazwiska tych uczniów będą w Kuryerze ogłoszone.

Dnia 29 rano Członkowie Rady Uniwersytetu, pod przewodnictwem Rektora, udali się do mieszkania JW. Kuratora, gdzie po wyhurzeniu ze swojej strony uczuć głębokiego uszanowania i wdzięczności, tak za chlubne dla siebie uczestnictwo w obchodzie Uniwersytetu, jako też za troskliwą opiekę nad Uniwersytetem i wszystkimi zakładami w wydziału naukowego Wileńskiego, złożyli Mu w ofierze medal złoty, za Naywyższém potwierdzeniem, na pamiątkę wyżej opisaney uroczystości wybity, który przez JW. Ministra Narodowego Oświecenia przesłany, nazajutrz po obchodzie, t. j. dnia 26 otrzymano w Wilnie.

Opisanie medalu następné.

Na jednej stronie są popiersia Króla Batoro i Nayjaśniejszego Cesarza Alexandra I, w stronę prawą obrócone: Napis na obwodzie STEFANO BATORIO CONDITORI AN. MDLXXVIII.* ALEXANDRO I, RESTITUTORI AN. MDCCCIII.* Na stronie drugiej Popiersie NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA NIKOŁAJA I, z napisem u góry NICOLAO I, FAUTORI: pód spodem zaś literami drobnieyszymi, UNIVERSITAS LITTERARUM VILNENSIS HOC GRATI PHIQUE ANIMI MONUMENTUM EXSTARE VOLUIT VII. CAL. QUINT. MDCCCXXXVIII. Śrzednica medalu jest półtrzęcia blisko cala litewskiego czyli półtora wierszka; medal złoty waży uncyy 8 drachm 2 gran 40 wagi medyczey, czyli 2 hectogram. 4 decagram; 8 gram. wagi francuzkiej; srebrny zaś uncyy 6 gran 30 czyli 1 hectogram 8 decagram wagi francuzkiej. O wartości medalu, ze względu wykonaney roboty, nie mamy co wspominać: bo talent Hr. Tołstoja, jest aż nadto zaszczytnie znany w świecie uczonym.

F R A Ń C Y A.

Paryż dnia 22 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 19 b. m. przewodniczył Król Jmć w Radzie Ministrów, która trwała półczwarty godziny.

Pierwsze spotkanie się powstańców z woyskiem Don Miguela zaszło pod Amarante. Woysko Infanta, pod dowództwem Jeneratów Teixeira i Mezquitea, zostało rozproszone. Na czele powstańców był Jenerał Saraybia.

Tutejszy dziennik *Konstytucjonista* twierdzi: od 2ch dni podług dziennika *le Precurseur de Lyon*, iż we Włoszech ciągle rozchodzi się pogłoska, jakoby Król Jmć Sardyński odstąpił państw swoich na rzecz Xięcia Modeny, Arcy-Xiążęcia Auatryi, męża naystarszey córki zesłego Króla Sardynii.

= Dnia 23 =

Król Jmć dał wczoray w *St. Cloud* posłuchanie Prezesowi i Członkom bióra Izby deputowanych, którzy mieli zaszczyt podać Monarsze przyjęty d. 20 b. m. projekt do prawa względem druku pism peryodycznych. O godzinie rwszey potém odprawił Monarcha Radę Ministrów, na której się także Xiąże *Delfin* znajdował.

Jeden z tutejszych dzienników donosi o rozchodzącej się pogłosce, iż w *Neapolu* wybuchnął spisek, lecz zaraz przytłumiony został, i że 30 kilka osób uwięziono.

Na posiedzeniu *Izby deputowanych*: d. 21 b. m. zajmowano się rozbiorem 5 petycyy o wywołanie z kraja Jezuitów. Cztery z tych petycyy odesłała Izba Ministrom sprawiedliwości i wychowania publicznego.

— Dnia 22 —

(z Monitora Warszawskiego.)

Kommissya do roztrząśnienia wniosku o oskarżeniu ministrów mianowała Pana *Delalot*, swoim prezesem, sekretarzem zaś pana *Girod de l'Ain*.

Wszystkie dzienniki doniosły, że d. 16 zrana Arcybiskup paryżki miał posłuchanie u Króla Jmci, na którym złożył mu w swoim i stwych kolegów imieniu, notę przeciwko wiadomym postanowieniom, jako jeszcze wówczas nieogłoszonem. Król miał mu odpowiedzieć: „Mości Xięże Arcybiskupie nie mogę tego czytać, co mi tu podajecie, wdajecie się bowiem nie w swoje rzeczy.” Możemy śmiało zapewnić, iż Król Jmć nie dał podobney odpowiedzi.

Gazeta francuzka pisze: „Spodziewają się tu, że nagradzając dwa sławne postanowienia o podrzędnych szkołach duchownych, znanych pod imieniem małych seminariow i kolegów jezuickich, Ministrowie przełożą do podpisu Monarchy inne, tey treści: „W kolegiach i tym podobnych zakładach naukowych, do uniwersytetu należących, nikt nie będzie mógł ani kierować, ani dawać lekcyj dopóty, dopóki nie podpisze: iż nie należy do żadney kongregacyi anti-religiyney i rewolucyney, we Francyi nieupoważnionej,” jak np. wolnych mularzy, templaryuszów, karbonarów, i. t. p.

— Dnia 23 —

Hrabia Alfred de Vaudreil, pierwszy sekretarz poselstwa francuzkiego przy dworze portugalskim, przybył tu dnia 23 o godzinie zgiey po południu. Podróż tę odbył w kilku dniach tylko. Wczora wieczorem zapewniano nas, iż Pan de Vaudreil przywozi akt Jeneralnych Stanów Portugalii w którym oświadczają: że Korona Królewska należy do Infanta Don Miguela, na mocy zasadniczych praw o następstwie tronu.

A N G L I A.

Łondyn dnia 21 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Z oświadczeń Pana *Hardinge*, terażniejszego naszego Ministra woyny, uczynionych w Izbie Niższej, okazuje się, iż rząd myśli w tym roku utrzymywać 90,519 żołnierzy, których w Anglii ma bydź 26,838, w Irlandyi 25,113, a w osadach za obrębem Królestwa 40,569, oprócz Indyy.

Dnia 18 b. m. dano tu wielką ucztę, z powodu zniesienia dawniejszey uchwały Parlamentu, zwaney *Test i Corporation*. Przewodniczył Xiąże *Sussex*. Między innymi znajdowali się: Lordowie: *Russel, Holland, Dabre, Althorp, Carnarvon, Ebrington i King*, oraz Panowie: *Burdett, Brougham, Grattan i Hobhouse*.

Odebrane tu listy z *Oporto* pod d. 3cim b. m. donoszą, iż okręty Angielskie *Britomart i Cordelia* stały na rzece; pierwszy popłynął do *Lizbony* z pocztą przeznaczoną do *Łondynu*: albowiem związek lądem był przecięty. Korweta Portugalska *Sybilla* ogłosiła blokadę *Oporto*. Jedna z szalup wojennych angielskich ostrzegła dowódcę rzeczony korwety, aby pod pozorem blokady nie czynił przykrości żadnemu okrętowi kupieckiemu angielskiemu. Po rozmowie dowódców okrętowych obu narodów, dozwolono zawijac i wypływać wszystkim okrętom, mającym banderę angielską. Zatrzymano atoli okręt portugalski, który minął obręb wyznaczoney linii, i zalecono mu, aby, albo udał się do *Lizbony*, albo wrócił do *Oporto*. Wolał się wrócić. Liczba powstańców coraz się powiększa. Zaszło kilka utarczek, które jednak nie miały ważnego wypadku. Woyna domowa jest nieuchronną. Stronicy *Don Pedra* gotowi są uderzyć na *Lizbonę*.

Przybyło tu znowu wielu znakomitych wychodców portugalskich.

Xiąże *Esterhazy*, Poseł Cesarsko-Austriacki, dał onegdaj wielki obiad dla Xiążęcia *Kumberland*, który nazajutrz był na obiedzie u *Barona Bülow*, Posła Królewsko-Pruskiego.

Wczoray przed południem odprawiła się *tyrna Rada*, a po południu, *Rada gabinetowa*.

Lord Stuart de Rotshay, który na miejsce *Lorda Granville* został mianowany Posłem naszym przy Dworze Francuzkim, uda się wkrótce do *Paryża*.

Xiąże *Wellington* miał niedawno przypadek; upadł z koniem, i lekko stłukł sobie ramię. Mimo tego jednak pojechał daley do wydziału skarbowego, a po południu znajdował się na radzie gabinetowej.

Na jedném z ostatnich posiedzeń Izby Niższej, zapowiedział *Pan O'Case*, iż dnia 30 b. m. poda wniosek, aby wszystkie dzieci niewolników, urodzone po dniu 1 stycznia 1830, we wszystkich posiadłościach Wielkiej Brytanii, były wolnemi.

Gazeta *Dublińska* donosi, iż wniosek *Pana Macdonald*, aby towarzystwo Katolików, w obecnym wzburzeniu umysłów oddało swoje zgromadzenie do niejakiemu czasowi, został przyjęty; i takowe zgromadzenie odprawi się dopiero dnia 16 listopada.

— Dnia 18 —

(z Monitora Warszawskiego.)

Dnia 17 b. m. odbywały się w izbie niższej rozprawy o stanie marynarki kupieckiej. *Jenerał Gastoyne* utrzymywał: iż liczba maytków użytych w handlu angielskim zmniejszyła się; i ciągle ku uszczupleniu zmierza, a to przez skutek środków *P. Huskisson*. *Pan Huskisson* przeciwnie oświadczył, i licznymi przykładami dowodził, że rachuba *Jenerala* jest fałszywą. Statków angielskich w handlu Brazylii z innymi narodami znajduje się daleko więcej, niżeli jakichkolwiek obcych; chociaż do tego handlu wszystkie statki bez różnicy mogą należeć. Gdy *P. Courtenay*, Wiceprezydent biura handlowego, oświadczył, że kolega jego, Prezydent, zajmie się tym przedmiotem w czasie feryi, ostatni rzekł: „Systemat mój handlowy wymaga potwierdzenia wszystkich członków ministerium *Lorda Liwerpool*; nie zdaje się mi więc; ażeby w tej chwili jakich zmian potrzebował.”

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 11 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Królestwo *Ichmość* wyjechali dnia 2 b. m. z *Pampeluny* do *Tolozy*, gdzie bawili do dnia 4 b. m., i tegoż dnia przed południem przybyli do *San Sebastian*. Na gościńcu między *Tolozą* i *San Sebastian*, zebrali się niezliczone tłumy ludu, wynurzającego radośnemi okrzykami przywitanie swoje do Królestwa *Ichmość*, a mieszkańcy w *San Sebastian* ubiegali się w uświetnieniu ich wjazdu do miasta. Ulice były naysiękniey ozdobione; odbywały się publiczne tańce; ośm szalup wystawiło obraz bitwy morskiej; młodzieńcy jednako ubrani, wyprzęgli konie od pojazdu Królewstwa i ciągnęli go wśród radośnych okrzyków, przez miasto do pałacu. Odebrane tu wiadomości z *San Sebastian* dochodzą do dnia 8 b. m. i zapewniają, iż Królestwo *Ichmość* zostają w dobrém zdrowiu.

P O R T U G A L I A.

Lizbona dnia 10 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej.)

Fręgata wojenna *Cybela*, która blokowała *Oporto*, przybyła znowu do *Tagu*. Chciała wzbronić angielskim okrętom zawinięcia; lecz musiała ustąpić, i zdała o tém raport rządowi. Sądzą, iż wkrótce Angielskie okręty liniowe przybędą tu lub do *Oporto*.

Była *Rejentka*, *Donna Izabella*; udała się z pałacu *Ajuda* do zamku *Mafra*.

Przy *Leiria* miała zayść bitwa pomiędzy dwoma stronnictwami: nie jesteśmy uwiadomieni o jej wypadku; zdaje się jednak, iż nie był pomyslny dla rządu. Słychać, iż kilka pułków przeszło do powstańców. Podług innych pogłosek, woyska *Rejenta* były się same pomiędzy sobą; pułk 16sty cały ma być zniszczony; wielu tu przywieziono rannych.

Angielski bryg wojenny *Britomart* zawinął tu z *Oporto* nie zważając na blokadę, a dnia 5 b. m. znowu zład odpłynął.

Hrabia *Villareal* i brygadyer *Correio de Melito*, który pod *Villaflore* był dowódcą woyska powstańców, otrzymali wolność podróżowania przez pół roku za granicą. O czém gazeta tutejsza urzędownie donosi.

Stronnicy *Don Miguela* sprzaciwili się powstaniu w *Algarwii*, uskutecznionemu przez Pułkownika *Chateaufneuf*, który dając im odpór, utracił życie. Pozostała po nim wdowa, miała być w *Lizbonie* uwięziona; ale ocalała się ucieczką.

(z Monitora Warszawskiego.)

Podług listów prywatnych, zostaje jeszcze *Don Miguelowi* siedm pułków jazdy, z dwunastu, a z dziesięciu piechoty, dwa bataliony karabinierów i trzy artyleryi. Zresztą, w listach prywatnych zbyt mało znajdujemy rzeczy, a mnóstwo gadaniny. Ze wszystkiego możnaby wnosić iż sprawa *Don Miguela* nie jest jeszcze w tak bardzo złym stanie.

Dnia 14 przez Anglią.

(z tejże gazety.)

Statek parowy *J. K. M., Meteor*, zawinął do *Portsmouth* dnia 20, przybył on z *Lizbony* w dniach pięciu.

Od *Pana Lamb* odebrano depesze; datowane są dnia 14. Dowiadujemy się z żalem, iż woyska junty w *Porto* mniejsze uczyniły postępy, jak się należało spodziewać.

Gazeta *Lizbońska* z dnia 11 zawiera następujący artykuł: „Dowiadujemy się przez naszego korespondenta, iż *guerille* rojalistowscy w wyższej *Beirze*, po żwawey z przeciwnikami utarczce, weszli do *Viseu*. Oddział przedniej straży zajmuje dawne stanowiska; i zdaje się, że wkrótce rozpocznie nanowo swoje działania, ponieważ otrzymał posiłki piechoty, jazdy i artyleryi. Dowiadujemy się, że nasza przednia straż zajmuje *Leirę*, *Crespas*, *Gujas*, *Casal dos Ovos*, okolice *Machados* i *Pombal*, a forpocztami swemi dotyka aż do *Redinha*. Dnia 7, 8my pułk piechoty wszedł do *Leiry*. *Milicya Souzy*, która zostawszy uwiadzoną, weszła była do *Koimbry*, wraca teraz na drogę powinności. Dnia 7, buntownicy rozłożeni obozem w *Kondeixa* przeszli na prawy brzeg rzeki *Mondego*; a teżyż nocy, powstańcy *Koimbry* udali się z pośpiechem częścią ku *Ponte do Marcella*, częścią cofnęli się ku *Oporto*. Podług ostatnich wiadomości, *Jenerał Niższej Beiry* znajdował się w *Thomar*; utrzymywał związek ze strażą przednią i *Gubernatorem Beiry* wyższej, który stoi w *Lamego* a komunikuje się z *Alvaro da Costa* w *Guimares*. *Jenerał Wice-hrabia de Pezo da Rigua* zajmuje *Amarante* i zostaje w związku z *Jenerałem Gabriel* w *Tamega*. Piąty pułk, zajmujący załogą miasto *Elvas*, przyjął do oddziału swego 700 ochotników dobrowolnych. *Guerille* rojalistowscy wyparowali powstańców z *Viseu* dnia 2, którzy, jak się zdaje, pomimo swych naczelników, wrócili do powinności. Zapewniają, iż 18 pułk piechoty i 11 strzelców potoczyły się z *Jenerałem* prow. *Tras-os-Montes*. Listy prywatne z *Oporto* datowane są dnia 5; z *Lizbony* zaś d. 10 b. m. Te ostatnie donoszą, iż od utarczki pod *Viseu* nie było dotąd żadney. Część urzędowa dziennika *Lizbońskiego* obeymuje liczne adressy do *Don Miguela*, w których dają mu tytuł *Króla*, mianując go *Migueliem I*; jednakże nie wiadac, aby go sam *Infant* przyjął. W chwili, kiedy statek parowy odpłynął, wieść była, iż *Miguel* rozkazał zabrać fundusze banku *lizbońskiego*.

JX. Kanonik obrządku grecko-katolickiego i Proboszcz kapituły w Przemyślu, Piotr Nazarewicz, i fizyk Cyrkuła Sandeckiego, Doktor Jan Fashing, w ślachtetnym zamiarze przyczynienia się do wzrostu naturalno-historycznego studium w Przemyślskim filozoficznym Instytucie naukowym, darowali temuż swoje kolekcye minerałów i innych naturalistów. Rząd krajowy czuje się być zadowolionym podając tę, powszechnie użyteczną czynność, do publiczney wiadomości.

Postanowieniem z d. 7 czerwca r. b. raczył N. Pan rozkazać, aby osobnem pismem Ministeryalnem oświadczone najwyższe Jego C. K. M. zadowolenie JJWW. i WW. Józefie z Uruskich Uruskiej; Paulinie z Hrabów Potockich Hrabini Łubińskiej, z Pieniczowskich Józefowej Szumlańskiej i z Baronów Karnickich Szeptyckiej, za przedsięwziętą przez nich w wielki tydzień r. b. kwestę ku wsparciu ubogich i przyniesieniu ulgi cierpiącym.

— Dnia 1 lipca. —

Dnia dzisiejszego zjechał tu z Wiednia Baron Józef Stutterheim, c. k. Feldmarszałek Porucznik, Radca nadzwyczajny wojenny i tymczasowie w Galicyi dowodzący.

— Dnia 2 —

Podług doniesień, odebranych z Kremsier; Jego C. K. W. Arcyksiążę Rudolf, Kardynał i Arcybiskup Ołomuniecki, tak mocno zapadł na zdrowiu w d. 19 t. m., iż w d. następnym ss. Sakramentami został opatrzony. Podług najnowszych wiadomości z d. 22 t. m., choroba, pomimo stosownie użytych lekarstw, niestety w tym samym trwa stopniu, i niebezpieczeństwo jeszcze się nie zmniejszyło.

W Ł O C H Y.
Rzym dnia 2 czerwca.
(z Gazety Warszawskiej.)

Na mocy wyroków Kommissy kryminalnych wydanych do Legacy, stracono już 6 zbrodniarzy w *Rawennie*. Byli oni sekretarzami i zabójcami Kardynała *Rivarola*. Wszystkich osób pociągniętych do indagacyi, ma być przeszło 500. Sprawa jeszcze się nie skończyła, i zdaje się, że z powodu wielkiego zawiłkiania długo się pociągnie. Widać z indagacyi, iż wchodzi do niej osoby, które dawniej zawsze były dalekiemi od intryg politycznych.

AMERYKA POŁUDNIOWA.
(z Gazety Warszawskiej.)

Piszą z Londynu: Gazeta Brezyljska donosi z *Rio-Janeiro* pod dniem 4 kwietnia, iż przed niejakim czasem bryg wojenny popłynął z tamtąd do *Montevideo* z ważnemi listami do rządu Buenos-Ayreskiego. Gdy zaś przybył na rzekę *la Plata*, oddano listy dowódcy korwety Angielskiej, który śpiesznie udał się z niemi do *Buenos-Ayres*, dokąd dnia 10 marca przybył. Po rozważeniu propozycyi uczynionych tamecznemu rządowi, wyprawiono natychmiast gońca do Jenerała *Lavalleja* z wiadomością o rozpoczętych z gabinetem Brezyljskim układach. W tymże czasie jeden ze sztabowych officerów Buenos-Ayreskich otrzymał rozkaz, aby na owey korwecie popłynął do *Rio-Janeiro*, i zawiózł odpowiedź rządu swego Cesarzowi Brezyljskiemu. Zapewniają, iż wspomniona korweta zatrzymała się na chwilę przy *St. Catharina*, zkąd niezwłocznie wysłano gońca do Jenerała *Lecor*, z doniesieniem o uczynionych propozycyach względem pokoju. Wszystkie domyślać się może, iż pierwszym skutkiem rozpoczętych układów, będzie zawieszenie broni.

Późniejszy list z *Rio-Janeiro* pisany dnia

ósmego kwietnia, donosi, iż Pan *Guido*, Pełnomocnik Buenos-Ayreski ma tam wkrótce przybyć na statku pocztowym Angielskim. Jeden z kupców Angielskich w *Rio-Janeiro* otrzymał z *Montevideo* wiadomość o bliskim pokoju między Brezylją i Rządem Buenos-Ayreskim.

Okręt *Martha*, który dnia 8 kwietnia wypłynął z *Buenos-Ayres*, udzielił pewnemu okrętowi Angielskiemu wiadomość, iż traktat pokoju między Brezylją i Rzeczpospolitą Buenos-Ayreską został zawarty, i że *Monte-Video*, a (jak się zdaje) i całą prowincyą *Banda Oriental*, oddano pod opiekę Anglii.

T U R C Y A.
Stambuł d. 31 maja.
(z Gazety Warszawskiej.)

Z Kancellaryi Wielkiego Wezyra wyszedł wykaz wojska tureckiego, które, na skutek firmanu Wielkiego Sultana, prowincye krajowe mają dostawić na wojnę, a które płacy od rządu pobierać nie będzie. Liczba ich ma wynosić 97,050 ludzi. Wojsko zaś biorące płacę ze skarbu składa się z 10,000 grenadierów w czapkach, tyleż zaimow i spahów, 40,000 masonrehów czyli nowego wojska, 20,000 kanonierów pogranicznych, co znowu wynosi 80,000 ludzi. Z tej całkowitej liczby 177,050 ludzi, miano przeznaczyć 15,000 dla bezpieczeństwa stolicy, 17,000 na obronę twierdz w Azji i Romelii, 30,000 na obronę Azji i *Erzerum*, 7,500 na obronę *Gallipoli* i równin *Troi*, 10,000 na pokonanie powstałych Greków, 15,000 na obronę *Dunaju* i twierdz, 45,000 do *Systryi*, i 10,000 do *Adryanopola*. Naczelnym dowódcą całego wojska jest *Hussein Basza*.

Od granic tureckich 11 czerwca.

W *Jassach* robią kilka tysięcy podków dla bydła, co oznacza użycie jego na kamienistych drogach w górach *Balkanu*.

List z *Korsu* pod dniem 26tym maja donosi, iż *Missolunga* jest coraz ściślej zamkniętą, i wkrótce dostanie się w moc Greków. W Epirze wybuchnęło powstanie. Niejaki *Giacca*, dowódca w obwodzie *Zagani*, oświadczył się przeciw Porcie, i poruszeniami swemi przeciął związek między *Janiną* i *Albanją*. Niechce dopóty zaniechać kroków nieprzyjacielskich, dopóki Porta nie skłoni się do przyjęcia żądań jego. Wojna domowa trwa ciągle w *Messenii* między Arabami i Albańczykami. Żywność jest drogą w Grecyi.

Władza sądownicza w Grecyi nie jest jeszcze urządzoną; sądy wyrokują po części według praw rzymskich, a po części według osobnych postanowień.

Dnia 22 kwietnia wydał Prezes Grecyi postanowienie względem zaciągu rekrutów, jednego ze stu dusz, przez co wojsko ma się powiększyć o 6000 ludzi. Nowozaciężni posyłają się do *Korintu*, *Poros*, *Nauplii*, *Mathana* i *Manembassii* (*Napoli di Malvasia*); wszystkie warownie są osadzone oddziałami korpusu *Fabiera*, i zostają pod dowództwem cudzoziemców. Uważają, iż Prezes nie wydaje żadnego rozkazu bez zniesienia się z *Panhellenionem*. *Maurocordato* i *Viario Capodistrias* są duszą tej rady krajowej.

Ibrahim Basza uśmierzył bunt Albańczyków w twierdzy *Korona*.

Książę *Milosz*, Hospodar Serwii, wydał do ziomków swoich odezwę, zalecającą im spokojne zachowanie się w teraźniejszych okolicznościach.

List z *Semlina* pod dniem 8 b. m. donosi, iż mieszkańcy Bułgaryi, między którymi jest bardzo wiele Chrześcijan, z upragnieniem oczekują przybycia wojska Cesarzsko-Rossyjskiego, w zamiarze oddania się pod opiekę jego. Serwianie (jak słychać) czekają także zbliżenia się wspomnianego wojska, dla wypędzenia Turków ze swego kraju.

Wilno dnia 2 Lipca r. s 1828 Roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

3 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома ошъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляея: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Михайлы Францовича Подковскаго, состоящее Могилевской Губерніи Климовецкаго Повѣта въ деревняхъ: Леонполье дворовыхъ 11, крестьянъ 62, Глинкиной 37, Якубовкѣ 72, Колодискѣхъ 126, и того 308 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года сентября мѣсяца первый 4, второй 6, и третій 11 числѣ. Желѣющие купить имѣніе сіе, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числѣ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости. Экспедиторъ Осмоловски.

3 Rada Opiekunicza St. Petersburgska Cesarского Domu wychowania ninieyszemъ оглаша, iż w niej przedaje się przez aukcyę z publicznego targu, oddany na ewikcyę i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Michała Francowicza Podkowskiego, położony w Mohilewskiej gubernii w Klimowieckim powiecie, we wsiach: Leopolu dwornych 11, włościan 62, Hlinkiney 37, Jakubowce 72, Kołodiskach 126, w ogóle 308 rewizyjnych душъ płci męzkiej, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow terażniejszego roku w miesiącu wrześniu: 1szy 4, 2gi 6 a 3ci 11; życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekunycznej w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedaźnego prawa.

Expedytor Osмоловски.

3 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома ошъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляея: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Иосифа Крупенича, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго Повѣта въ селѣ Бржесполье или Кликина дворовыхъ 5, въ деревняхъ: Ивановъ крестьянъ 18, Бардаусовъ 16, Канаговъ 13, Синичинъ 11, Ямищъ 7, и того 70 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки сего года, октябрия мѣсяца первый 23, второй 25, и третій 30 числѣ. Желѣющие купить имѣніе сіе, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числѣ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловски.

3 Rada Opiekunicza St. Petersburgska Cesarского Domu wychowania ninieyszemъ оглаша, iż w niej przedaje się przez aukcyę z publicznego targu, oddany na ewikcyę i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Józefa Krupienicza położony w Witebskiej Gubernii w Niewelskim powiecie w majątku Brzespole albo Klikina dwornych 5, we wsiach: Iwancowie włościan 18, Bardausowie 16, Kapshowie 13, Siniczynie 11, Jamiszcz 7, w ogóle 70 męzkiej płci душъ, zapisanych do rewizyi 1816 roku z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niej zabudowaniem, dla czego naznaczono terminy terażniejszego roku w miesiącu październiku 1szy 23, 2gi 25, a 3ci 30; życzący kupić ta-

kowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekunicznej w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedaźnego prawa.

Expedytor Osмоловски.

1 Od Wołyńskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż oddane jej na ewikcyę przez obywatela Wołyńskiej gubernii Kowelskiego Ptu Józefa Pinińskiego 1821 roku lipca 28 i września 27 dnia, własne jego 98 душъ włościan, ze wszelką ich własnością, ziemią i attynencyami, znajdujące się w Kowelskim Powiecie we wsiach: Poworeka 64, Cerkowce 4, Smolarach 29 i Krosnicy 1; za nieopłacenie Magistraturze pożyczoney przez umocowanego tego Pinińskiego, Obywatela Księcia Kurialowicza Kurcewicza srebr. rub. 2000 i assygn. rub. 3000, z procentami i przeterminem summy, będą się przedawać w tej Magistraturze we 4 miesiące, od późniejszego wydrukowania w Sanktpetersburskich gazetach tego ogłoszenia. Dnia 22 czerwca 1828 roku.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew.

W obowiązku Buchhaltera Jachno.

1 Konsystorz Rzymsko Katolicki Łaciński Łucki podaje do wiadomości:

1mo Ze Ur. Kajetan Szteyner po wziętym szlubie z Ur. Anną z Bukowieckich Szteynerową w roku 1806, i po pięcioletniem przeżyciu z tąż żoną przed laty 16 opuścił oną, którego przymioty charakterystyczne są te: wzrostu słusznego, twarzy ściągłej gładkiej, nosa ściągłego, oczów czarnych, włosów ciemnych, ma lat wieku 39.

2do Pracowita Teresa z Kubeckich Janiszyna po wziętym szlubie z Pracowitym Tomkiem Janiszynym włościaninem wsi Podhajec w Powiecie Łuckim leżącej, w roku 1820 i rocznem pożyciu małżeńskim opuściła onego, a ta jest przymiotów następujących: wzrostu miernego, twarzy kolorowey okrągłej, nieco ospowatę, oczów siwych, lat wieku swego mająca 24.

3tio Szlachetny Józef Hiszperger wszedłszy w związki małżeńskie z Szlachetną Karoliną z Jakuszevskich Hiszpergerową w roku 1822 i po dziesięcioletniem pożyciu małżeńskim, z miasteczka Kuniowa opuścił pomienioną żonę, charakterystyczne onego przymioty są te: to jest: wzrostu słusznego, wycmukły, pochyło się noszący, twarzy ściągłej smaglawey, nosa ściągłego garbatego, oczów czarnych pełnych, włosów czarnych, lat ma 30, umie pisać i czytać po polsku, i niemiecku, professyi swej był sukiennikiem.

4to Ur. Antoni Doliński po wziętym szlubie z Ur. Barbarą z Szuslińskich Dolińską w roku 1812, i po przeżyciu siedmiu tygodni z tąż żoną przed laty 16 opuścił oną Kowelskiego powiatu we wsi Brzechowiczach; którego przymioty charakterystyczne, są te: wzrostu miernego, twarzy ściągłej gładkiej, smaglawey, nosa ściągłego, oczów siwych, włosów ciemnych, ma lat wieku 42, umie pisać po polsku i rosyjsku.

Jeśli by z wyż wyrażonych osób zbiegłych

która gdzie się znajdowała, a z publiczności miał kto o niej jaką wiadomość, raczy o tém Konsystorz niniejszy zawiadomić.

Vice Oficjał X. Marcin Krzyżanowski S. K. L.

Sekretarz Alex. Pomarzański.

Kollegski Registrator Julian de Fulsztyn Herburth.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na fundusze W. Józefa Święcickiego b. Sędziego Ziem. Borysowskiego dla rozdziału onych między jego kredytorów przeznaczony, w majątku Dokszycach w powiecie Borysowskim gubernii Minskiej leżącym, agitujący się, skutkiem Remissy Sądu Głównego Minskiego zgo Departamentu pierwszemu zjazdowi właściwe kwestye rozwiązując, między innemi Komportacyą nadziedzicu W. Józefie Święcickim, i jego kredytorach

i pretensorach zadeterminował, złożenie oney do Kancellaryi Ziemskiej Borysowskiej w d. 22 miesiąca maja roku terażniejszego zalecił, persistentio oney dla wzajemney stron komunikacyi na dwanaście niedziel zastrzegł, i na ostatek termin na zjazd powtórny w dniu 19 gbra tegoż roku zakreslił. Na jakowy czas ażeby wszyscy kredytorowie i pretensorowie do massy funduszow W. Święcickiego niosący dopominki, ze wszelką gotowością i z posługującymi do tego interessu papierami stawali, skutkiem Remissy sub ammissione rei przez Gazetę Kuryera Litewskiego obowiązuje.

Konstanty Wierzbicki P. Ziem. Minski Exdywizor.

Wiktor Oziembłowski Z. Ihu. Pisarz Exdywizor.

Józef Sołtan Podśudek Powiatu Bobruyskiego Exdywizor.

1 Wileńskie Kommissoryatskie Kommissyonierstwo wzywa życzących podjąć się dostawy potrzebnych do Bobruyskiego wojskowego szpitalu na 15 oficerow i 600 niższych rang ludzi, zapasow i materyałow, wyrażonych w poniższej wiadomości, na jeden albo dwa lata, ażeby przybyli do Mińskiej Skarbowey Izby dla targow na terminy terażniejszego 1828 roku następującego września: 1szy 16, 2gi 20, 3ci 24 i ostateczny przetarg 30 dnia, z dostatecznemi i żadney wątpliwości niepodlegającymi na zabezpieczenie skarbu ewikcyami, i dowodami na prawo wejścia do targow; warunki zaś na ten przedmiot ułożone, równie ilość zapasow i materyałow, okazane będą przy targach.

Wiadomość

Wileńskiego Kommissoryatskiego Kommissyonierstwa o potrzebnych dla dostawy do Bobruyskiego wojskowego szpitalu, zapasow i materyałow, dla utrzymywania chorych, mianowicie:

A. Krup owsianych.

Soli.

Słodu jęczmiennego.

Miodu patoki.

Mąki pszenney.

— owsianey.

Patoki cukrowey.

Mydła jądrowego.

Siemienia konopnego.

Jęczmienia czyszczonego,

Krup jęczmiennych.

Świec łojowych.

B. Mięsa świeżego.

Stynki.

Sadła świnięgo.

Tłustości baraniey.

— jałowiczey.

Oliwy.

Masła.

Oleju konopnego czyszczonego.

Grochu.

Melisu.

Słomy.

Siana.

Owsa.

Marchwi.

Pieprzu czarnego.

Wódki.

Papieru do pisania N. 1.

— — — N. 2.

Laku N. 1.

— N. 2.

Nici surowych.

Kadzidła

Terpetynewego olejku.

C. Kapusty kwaszoney.

Półbiałej i burakow.

Zurawin.

Czosnku.

Zieleniny świeżey jakoto:

Cwikły.

Szczawiu i pokrzywy.

Mięty niemieckiey.

Cebuli zieloney.

Chrzanu w korzeniach.

Cebuli w główkach.

D. Piwa.

Spirytusu.

Francuzkiey wódki.

Wina reńskiego portwein.

Gorczycy.

Drożdży.

E. Jajek kurzych.

Mleka krowiego:

F. Drew jednopolannych.

— trzypolannych.

Kalifonii.

Krochmalu.

Wienikow.

Igieł.

Piór do pisania.

Atramentu.

Szpilek.

Dziegciu czystego.

Starzyny płócienney.

Mielu białego.

Taśmy wazkiey.

Tranien

Winnego kamienia.

Pobiału naczynia miedzianego od funta.

Pranie łazaretney bielizny.

Dnia 28 czerwca 1828 roku.

Zarządzający 7mey klasy Chreptowicz.

7mey klasy Lubawski.

9tey klasy Uhliczyn.

Aktuarius Trachiczew.